

Vlaamse overheid

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur

Havenlaan 88, bus 20

1000 BRUSSEL

T : 02 553 57 25

Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2016/38bis

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek 21 januari 2016 van ■■■, gericht aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (hierna: HRH), om een afschrift te verkrijgen van de processen-verbaal, die betrekking hebben op zijn dossier en als bijlage gevoegd werden bij de aanvraag tot advies inzake de herstellvordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur;

Gelet op de weigeringsbeslissing d.d. 21 januari 2016 van de HRH;

Gelet op het beroepschrift d.d. 15 februari 2016 van ■■■;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 17 februari 2016;

Gelet op de beslissing van de beroepsinstantie OVB/2016/38 van 17 maart 2016, waarbij het beroep als ontvankelijk en deels gegrond (wat betreft het aanvankelijke proces-verbaal) en deels ongegrond (wat betreft de drie navolgende processen-verbaal) werd beschouwd;

Gelet op het arrest van de Raad van State nr. 240.839 van 28 februari 2018, ter kennis gebracht aan de beroepsinstantie op 8 maart 2018, waarbij voormelde beslissing van de beroepsinstantie van 17 maart 2016 werd vernietigd, en dit in zoverre het beroep ongegrond werd bevonden;

Gelet op het feit dat door de tussenkomst van voormeld arrest van de Raad van State, de beroepsinstantie opnieuw wordt gevat om een uitspraak te doen in dit dossier;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat het oorspronkelijk verzoek van [REDACTED] dateert van 21 januari 2016; dat de in beroep aangevochten beslissing dateert van 21 januari 2016; dat in deze beslissing de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, werden vermeld; dat het beroepsschrift de datum draagt van 15 februari 2016;

Overwegende dat daaruit volgt dat het beroep binnen de in artikel 22, lid 2 van het decreet van 26 maart 2004 gestelde termijn van 30 dagen is ingediend;

Overwegende dat het beroepsschrift bijgevolg **ontvankelijk** is;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat overeenkomstig artikel 7, tweede lid van het decreet van 26 maart 2004 het recht op passieve openbaarheid betrekking heeft op bestuursdocumenten; dat op grond van deze bepaling elke instantie in principe verplicht is aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten;

Overwegende dat de openbaarmaking slechts kan geweigerd worden, mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen 11 tot en met 15 van voormeld decreet;

Overwegende dat beroeper met het oorspronkelijke verzoek van 21 januari 2016, gericht aan de HRH, beoogde een afschrift te verkrijgen van de processen-verbaal, die betrekking hebben zijn dossier en als bijlage gevoegd werden bij de aanvraag tot advies inzake de herstellvordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur;

Overwegende dat de HRH op 21 januari 2016 aan beroeper heeft gemaild dat zijn vraag de mededeling van een proces-verbaal betreft dat niet openbaar kan gemaakt worden omdat het een stuk is dat tot het strafdossier behoort en valt onder het geheim karakter van het strafzonderzoek; dat de mededeling van een proces-verbaal valt onder de toepassing van artikel 1380, tweede lid Ger. W., waaraan uitvoering is gegeven door artikel 125 KB 28 december 1950 houdende het tarief in strafzaken; dat luidens deze bepaling geen uitgifte of afschrift der akten van onderzoek of rechtspleging in criminele, correctionele, politie- of tuchtzaken mag worden afgeleverd zonder de uitdrukkelijke machtiging van de procureur-generaal bij het hof van beroep of de auditeur-generaal; dat zonder dergelijke toelating het de HRH niet is toegestaan dergelijke stukken te laten inzien of er een afschrift van te geven; dat de toelating die de HRH heeft gekregen van College van Procureurs-generaal om processen-verbaal en andere stukken van het strafdossier te gebruiken, enkel betrekking heeft op het eigen gebruik ervan door de HRH met het oog op de adviesverlening; dat deze toelating volgens de HRH niet zover reikt dat de HRH deze stukken zelf zou mogen openbaar maken; dat de HRH beroeper vervolgens doorverwijst naar het parket;

Overwegende dat beroeper het niet eens is met deze zienswijze en in het beroepschrift van 15 februari 2016 aan de beroepsinstantie verzoekt om het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, en de

processen-verbaal die betrekking hebben op zijn dossier openbaar te maken door er een afschrift van te bezorgen; dat het voorwerp van dit beroep bijgevolg beperkt is tot deze processen-verbaal;

Overwegende dat de beroepsinstantie, om met kennis van zaken over het ingestelde beroep te kunnen oordelen, de HRH heeft gecontacteerd op 23 februari 2016 om de gevraagde processen-verbaal, voorwerp van het beroep, over te maken, alsook het actuele standpunt van de HRH;

Overwegende dat de HRH op 7 maart 2016 heeft geantwoord dat de weigeringsbeslissing van 21 januari 2016 gehandhaafd blijft; dat tevens een stukkenbundel werd overgemaakt;

Overwegende dat het thans aan de beroepsinstantie toekomt om te oordelen over het al dan niet gegrond zijn van het beroep; dat daarbij in eerste instantie nagegaan dient te worden of de gevraagde processen-verbaal al dan niet als milieu-informatie te beschouwen zijn in de zin van artikel 3, 5° van het openbaarheidsdecreet;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 3, 5° van het openbaarheidsdecreet, o.m. als milieu-informatie te beschouwen is, de informatie betreffende maatregelen en activiteiten die tot doel hebben het milieu en de elementen, bedoeld in d), in stand te houden, te herstellen, te ontwikkelen, of druk op het milieu te voorkomen, te beperken of te compenseren, alsook de analyses en evaluaties hiervan (artikel 3, 5°, e) openbaarheidsdecreet); dat de elementen bedoeld in artikel 3, 5°, d) van het openbaarheidsdecreet, de door het milieubeleid te beschermen waarden betreffen; dat in artikel 3, 5°, d) van het openbaarheidsdecreet meer bepaald wordt bedoeld op de natuur, de cultureel waardevolle gebieden en bouwwerken, de gezondheid, de veiligheid en de levensomstandigheden van de mens en de effecten daarop, telkens voor zover ze worden of kunnen worden aangetast door de toestand van het milieu, de maatregelen en activiteiten, bedoeld in b), of de verstoringsfactoren, bedoeld in c);

Overwegende dat in artikel 3, 5°, c) wordt bedoeld op de druk die de maatregelen en activiteiten, bedoeld in b) veroorzaken op het milieu via de factoren van milieuverstoring zoals verontreinigingsfactoren;

Overwegende dat in artikel 3, 5°, e) van het openbaarheidsdecreet wordt bedoeld op de maatregelen en activiteiten ter bescherming van mens en milieu, die erop gericht zijn, de te beschermen waarden in stand te houden, te herstellen en/of te ontwikkelen, en de druk op het milieu te voorkomen, te beperken en/of te compenseren; dat die maatregelen onder meer handelingen van handhaving kunnen betreffen (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-2003, nr. 1732/1, p. 15);

Overwegende dat dit onderdeel van milieu-informatie onder meer ook aspecten van stedenbouw en van ruimtelijke ordening, en van monumentenzorg kan bevatten, dat dit een implicatie is van het feit dat zowel in het verdrag van Aarhus als in de richtlijn 2003/4/EG van 28 januari 2003, melding wordt gemaakt van bodem en land, landschappen, natuurgebieden en cultureel waardevolle gebieden en bouwwerken (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-2003, nr. 1732/1, p. 17);

Overwegende dat het vermelde arrest nr. 240.839 van 28 februari 2018 van de Raad van State stelt dat het de Raad allerm minst als evident voorkomt *“dat de besproken ‘navolgende processen-verbaal’ geen milieu-informatie zouden betreffen, nu alvast het aanvankelijke proces-verbaal waarvan ze het vervolg vormen*

////////////////////////////////////

de vaststelling van een inbreuk op de ruimtelijkeordeningsregelgeving betreft, die regelgeving in beginsel moet geacht worden het milieu aan te gaan, en onder milieu-informatie onder andere moet begrepen worden 'e) maatregelen en activiteiten die tot doel hebben het milieu [...] in stand te houden, te herstellen, te ontwikkelen, of druk op het milieu te voorkomen, te beperken of te compenseren [...]' (artikel 3, 5°, e, van het openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004; zie randnummer 7.6), doel dat alvast (mede) aan de basis van het aanvankelijke proces-verbaal lijkt te liggen.”;

Overwegende dat in voorliggende zaak vier processen-verbaal voorliggen:

- het aanvankelijk proces-verbaal met nummer [REDACTED] van het agentschap Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed van 16 september 2014;
- het eerste navolgend proces-verbaal van vaststelling van het agentschap Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed met zowel oorspronkelijk als navolgend nummer [REDACTED] dat werd afgesloten op 15 juli 2015;
- het tweede navolgend proces-verbaal met nummer [REDACTED] van de lokale politie van 9 oktober 2015 volgend op het aanvankelijk proces-verbaal met nummer [REDACTED];
- het derde navolgend proces-verbaal met nummer [REDACTED] van de lokale politie van 9 oktober 2015 volgend op het aanvankelijk proces-verbaal met nummer [REDACTED];

Overwegende dat het voorliggende beroep, na tussenkomst van het vermelde arrest nr. 240.839 van 28 februari 2018 van de Raad van State, enkel nog betrekking heeft op het eerste, tweede en derde navolgende proces-verbaal;

Overwegende dat deze processen-verbaal handelen over de vaststelling van de volgende beweerde stedenbouwkundige misdrijven:

- het plaatsen van twee boogloodsen van ongeveer 10 meter lang, 2,6 meter breed en 2 meter hoog, met metalen golfplaten;
- het gewoonlijk inrichten en gebruiken van een perceel voor het opslaan van allerlei materieel, materiaal, voertuigen en afval, waaronder aanhangwagens, opleggers voor vrachtwagens, paardenkoetsen, stroomgroepen en citernes;
- het perceel te hebben ingericht en gebruikt voor het plaatsen van allerlei materieel materiaal, voertuigen en afval, in strijd met een stakingsbevel van 15 september 2014, bekrachtigd op 16 september 2014;
- een perceel gelegen in agrarisch gebied gebruikt te hebben voor het plaatsen van allerlei materiaal, materiaal, voertuigen en afval, die niet dienstig zijn voor de agrarische bestemming;

Overwegende dat deze processen-verbaal overeenkomstig artikel 3, 5°, e) van het openbaarheidsdecreet, in casu geacht kunnen worden te kaderen in de uitvoering van maatregelen die tot doel hebben het milieu en de te beschermen milieuwaarden, in stand te houden en te herstellen, en om druk op het milieu te beperken of te compenseren; dat de processen-verbaal in de voorliggende casus aldus milieu-informatie betreffen;

Overwegende dat de uitzonderingsgrond uit artikel 15, 3° van het openbaarheidsdecreet de instantie oplegt om de aanvragen tot openbaarmaking, voorzover die betrekking hebben op milieu-informatie, af te wijzen, indien de instantie van oordeel is dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de

////////////////////////////////////

bescherming van het vertrouwelijk karakter van bestuursdocumenten die uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie werden opgesteld;

Overwegende dat deze bepaling belet dat bestuursdocumenten die uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, worden vrijgegeven om het goede verloop van het strafonderzoek, de rechten van verdediging en het vermoeden van onschuld te vrijwaren, indien het belang van de openbaarheid hier niet tegen opweegt; dat deze uitzonderingsgrond aldus moet worden toegepast als het vrijgeven van de gevraagde bestuursdocumenten schade toebrengt aan het opsporen en vervolgen van strafbare feiten of de rechten van verdediging in het gedrang brengt; dat evenwel onder deze uitzonderingsgrond niet de bestuursdocumenten vallen die niet uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, maar eventueel wel in een opsporingsonderzoek gebruikt worden;

Overwegende dat een proces-verbaal een document is dat in principe uitsluitend wordt opgemaakt ten behoeve van de strafvordering;

Overwegende dat de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid aan de beroepsinstantie heeft meegedeeld op 25 februari 2016 een positief advies te hebben gegeven over de herstellvordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur;

Overwegende dat de beroepsinstantie, na het voormelde vernietigingsarrest van de Raad van State, bij het Openbaar Ministerie heeft geïnformeerd naar de stand van het onderzoek over de geverbaliseerde stedenbouwkundige misdrijven; dat op 16 maart 2018 aan de beroepsinstantie werd meegedeeld dat in het betrokken dossier door de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel, strafzaken, op 5 oktober 2017 een vonnis werd uitgesproken; dat het een tegensprekelijk vonnis betreft en dat beide beklaagden van het volledige strafdossier kennis hebben kunnen nemen; dat de beroepsinstantie van dat vonnis kennis heeft kunnen nemen; dat aan de beroepsinstantie ook werd meegedeeld dat tegen het vonnis ondertussen hoger beroep werd ingesteld; en dat het hoger beroep momenteel nog hangende is voor het Hof van Beroep van Brussel; dat beroeper aldus kennis heeft kunnen nemen van het volledige strafdossier, met inbegrip van het aanvankelijke en de drie navolgende processen-verbaal;

Overwegende dat, gelet op deze omstandigheid, de processen-verbaal reeds eerder in de openbaarheid werden gebracht t.a.v. beroeper, zodat de beroepsinstantie geen reden ziet om de huidige vraag van beroeper op grond van artikel 15, 3° van het openbaarheidsdecreet, niet in te willigen; dat de ratio legis van artikel 15, 3° van het openbaarheidsdecreet, zijnde het goede verloop van het strafonderzoek, de rechten van verdediging en het vermoeden van onschuld te vrijwaren, niet langer in het gedrang komt door in het voorliggende geval de processen-verbaal, voorwerp van het beroep, vrij te geven; dat, gelet op deze concrete omstandigheden, het belang van de openbaarheid in casu opweegt tegen de bescherming van het in artikel 15, §1, 3° vermelde belang;

Overwegende dat het beroep bijgevolg, rekening houdende met de recente ontwikkelingen, **gegrond** is, in zoverre het betrekking heeft op de door de Raad van State bij arrest nr. 240.839 vernietigde onderdelen van de beslissing d.d. 17 maart 2016 van de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur;

////////////////////////////////////

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroep dat namens ■■■ werd ingesteld tegen de beslissing d.d. 21 januari 2016 van de HRH wordt, in zoverre het betrekking heeft op de door de Raad van State bij arrest nr. 240.839 vernietigde onderdelen van de beslissing d.d. 17 maart 2016 van de beroepsinstantie openbaarheid van bestuur, ontvankelijk en gegrond verklaard.

Bijgevolg dient de HRH:

- het eerste navolgend proces-verbaal van vaststelling van het agentschap Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed met zowel oorspronkelijk als navolgend nummer ■■■ dat werd afgesloten op 15 juli 2015;
- het tweede navolgend proces-verbaal met nummer ■■■ van de lokale politie van 9 oktober 2015 volgend op het aanvankelijk proces-verbaal met nummer ■■■;
- het derde navolgend proces-verbaal met nummer ■■■ van de lokale politie van 9 oktober 2015 volgend op het aanvankelijk proces-verbaal met nummer ■■■

in afschrift over te maken aan ■■■.

Brussel, 6 april 2018

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter